

Factsheet

Vierde corona-quickscan jeugdhulpaanbieders

januari 2021

Inleiding

Vanuit haar taak om de continuïteit van jeugdhulp te monitoren, heeft de Jeugdautoriteit voor de vierde keer een quickscan gedaan naar de gevolgen van de coronacrisis voor de cruciale jeugdhulp in Nederland. Bij het signaleren van acute knelpunten waarbij discontinuïteit dreigt in het aanbod van de jeugdhulp kan hier tijdig door Rijk, gemeenten en aanbieders op worden geacteerd.

Onderzoeksopzet

Half december 2020 zijn 61 Instellingen die jeugdhulp leveren (veelal de grote instellingen) benaderd om een vragenlijst met 27, deels open en deels gesloten, vragen te beantwoorden. De vragenlijst is vooraf afgestemd met vertegenwoordigers van VNG, BGZJ, NZa, IGJ, JenV en VWS. Naast algemene knelpunten als gevolg van het coronavirus is specifiek uitvraag gedaan naar vermindering productie, financiële knelpunten, knelpunten m.b.t. personeel en de afhandeling van compensatie via de gemeenten. De respons was 66%.

Het onderzoek is uitgevoerd door de Jeugdautoriteit.

Bij vragen die ook in de eerdere onderzoeken zijn gesteld, is de score van maart in geel weergegeven, de score van mei in grijs, de score van augustus in oranje en de score van december in blauw.

Conclusies

Uitblijven van compensatieafspraken, personeelstekorten en de verwachte hogere instroom na de crisisvormen een risico voor de continuïteit van de hulp op middellange- en langere termijn.

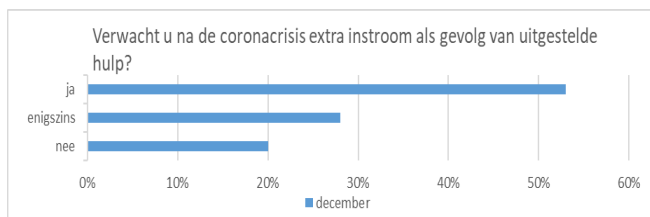
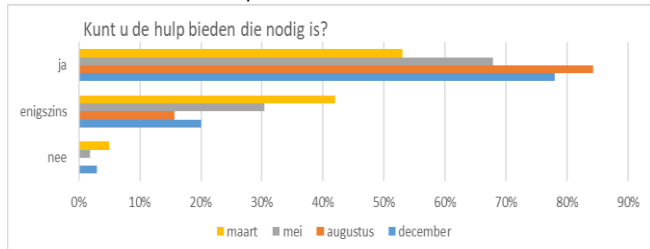
Met name voor de personele aspecten is een duidelijke verslechtering te zien t.o.v. de vorige quickscan. Aanbieders hebben met steeds meer verzuim te maken door ziekte, wachten op testuitslagen en quarantaine van medewerkers. Personeelstekorten lopen op bij een toch al krappe arbeidsmarkt en de kosten voor inhuur stijgen.

Veel van de benaderde aanbieders vrezen liquiditeitsproblemen later dit jaar. De compensatie voor de gedeerde omzet/m juli 2020 is inmiddels geheel of gedeeltelijk ontvangen bij veel aanbieders, maar voor de periode na juli 2020 blijkt het maken van maatwerkafspraken met gemeenten nog niet erg van de grond te komen.

Er is een toename in het aantal crisisaanmeldingen in de GGZ en 80% van de aanbieders verwacht na de crisis een toename van de instroom als gevolg van uitgestelde hulp, waarbij de kans bestaat dat de problematiek verergerd is en er in een later stadium zwaardere vormen van hulp noodzakelijk zijn. De coronamaatregelen kunnen tot stress leiden bij jeugdigen en in gezinnen waardoor meer beroep op jeugdhulp gedaan zal worden.

Algemeen

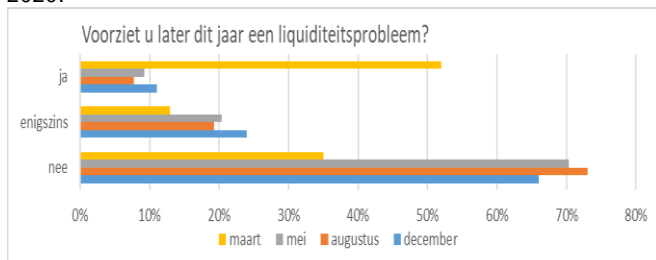
Ten opzichte van de eerdere onderzoeken geven de meeste respondenten aan dat de hulp die nodig is nog geleverd kan worden. Beeldbellen is inmiddels goed geïntegreerd in de hulpverlening. Er zijn veel zorgen over de oplopende verzuimcijfers en over de periode na de crisis waarbij een hogere instroom met zwaardere problematiek wordt verwacht.

Financiën

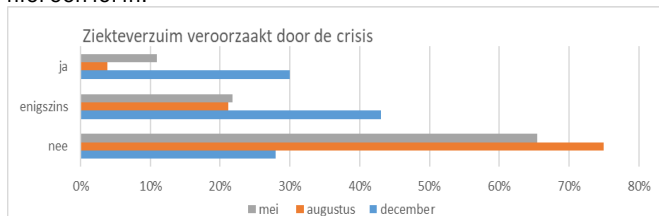
Op korte termijn lijken er geen grote liquiditeitsproblemen te ontstaan als gevolg van de coronacrisis. De compensatieafspraken over de periode t/m juli 2020 worden steeds meer geëffectueerd.

Het beeld voor de middellange termijn is iets minder positief dan bij de uitvraag in augustus. Dit heeft te maken met onzekerheid rondom de ontwikkelingen van het virus, maar ook met het tot stand komen van compensatieafspraken voor de periode na juli 2020.

Personeel

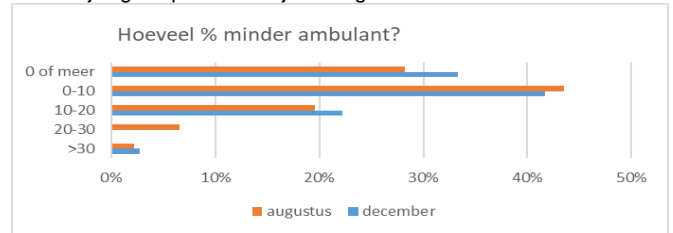
Ten opzichte van de eerdere uitvragen is het ziekteverzuim gerelateerd aan corona flink toegenomen. Naast ziekte, wachten op testuitslagen en personeel in quarantaine speelt ook de mentale belasting op het personeel a.g.v. coronamaatregelen hier een rol in.

Door de hoge verzuimcijfers worden er meer kosten voor externe inhuur gemaakt (PNIL). Daarnaast blijft de krapte op de arbeidsmarkt een rol spelen in de personeelsbezetting.

Productie

Ten opzichte van augustus is er weinig verschil in de hoeveelheid productieverlies, 67% van de respondenten geeft aan dat er minder ambulante jeugdhulp plaatsvindt en 45% geeft aan dat er minder jeugdhulp met verblijf wordt geleverd.

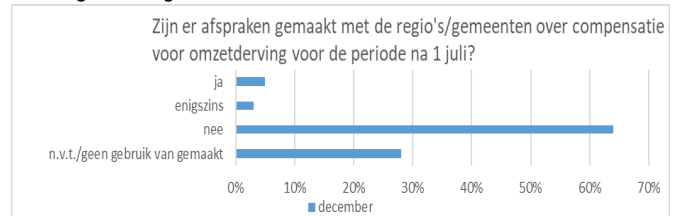

Sommige aanbieders leveren minder ambulante hulp, maar er zijn ook aanbieders die juist meer leveren, dit betreft met name crisisaanmeldingen in de GGZ. Daarnaast lijken er ook perioden te zijn geweest na de zomer dat de instroom juist toenam en perioden dat de instroom afnam. Naast oorzaken gerelateerd aan corona lopen er ook aanbieder tegen budgetplafonds aan.

Compensatie door gemeenten

Bij meer dan 80% van de respondenten is inmiddels de compensatie over de periode t/m juli 2020 gedeeltelijk of geheel overgemaakt. Wel leidt het tot extra administratieve lasten.

Voor de periode na juli 2020 is geen budget vanuit het rijk beschikbaar gesteld, maar is het aan de gemeenten zelf om hier afspraken met aanbieders over te maken. Dit proces komt nog niet erg van de grond.

Opvolging

De Jeugdautoriteit deelt de bevindingen uit het onderzoek met de partners in het veld en de respondenten. De Jeugdautoriteit doet op dit moment ook onderzoek naar de financiële positie van aanbieders in 2019 en verwacht dat dit tot verdiepend onderzoek zal leiden. De uitkomsten van de Corona quickscan worden omwille van het voorkomen van extra belasting van de aanbieders in dat verdiepende onderzoek betrokken.

Het volledige rapport is te vinden op: <https://www.jeugdautoriteit.nl/rapporten>

Dit is een publicatie van:

Jeugdautoriteit
Rijnstraat 50 | 2551 XP | Den Haag
Postbus 16375 | 2500 BJ | Den Haag

januari 2021